

Orsovai Hírlap

TARSADALMI HETILAP.

AZ ORSOVAI MAGYAR KÖZMŰVELŐDÉSI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség: Korona-út 291.
Kiadóhivatal: Handl József könyvnyomdája.
Megjelenik minden csütörtökön.

Szerkesztő és lapfőigazgató:
MIHALIK SÁNDOR.

Előfizetési árak:
Egész évre: 8 korona Negyed évre 2 korona.
Fél évre: 4 „ Egyes szám 20 fillér.
Hirdetéseket fölvesz a kiadóhivatal.
Nyilttér soronként 30 fillér.

Alkohol és munkásbiztosítás.

Sok vita folyt és folyik még mindig arról, vajjon a munkásosztály iszákossága oka vagy következménye-e a szociális nyomornak. A tényre magára kevés befolyással van a kérdés eldöntése; az ugyanis tagadhatatlan, hogy az iszákosság és a nyomor karöltve járnak egymással és hogy közöttük szoros okozati összefüggés van. Igaz ugyan, hogy mindkét állaspont mellett elegendő érvelhet felhozni, de addig is, míg a kérdés a maga teljességében tisztázva lesz, fel lehet kutatni azokat a körülményeket és módokat, amelyek segítségével a munkásosztály iszákosságát — és ezáltal nyomorát — csökkenteni lehet is, kell is.

Az a nézet, hogy az alacsony munkabérek okoznak a munkásság iszákosságát, nem minden tekintetben állhat meg. Németországban pl. a munkabérek az utolsó évtizedben, a munkásbiztosítás költségeinek folytonos emelkedése dacára, mintegy 30–40 százalékkal lettek magasabbak és ha összehasonlítjuk a munkások mai életviszonyait azokkal, amelyek a hatvanas évek végén állottak fenn, azt látjuk, hogy a munkások gazdasági és szociális helyzete egyaránt jelentékenyen javult, a iszákosság azonban folyton nagyobb lett. De ellene szól a fenti tételnek az a tény is, hogy épen azon ipar-

ágakban fogyasztják a legtöbb szeszes italt, amelyek a legmagasabb munkabért kapják, így pl. a sör és építésiipari munkások, akiknél a sör és pálinkafogyasztás az iparfelügyelők jelentése szerint évenként kiteszi az összjövedelemnek $\frac{1}{3}$ – $\frac{1}{4}$ részét, sőt ennél is többet. Baer, Delbrück, Fränkel, Helenius, Kräpelin, Martius, Waldschmidt és több más kiváló szakember kutatásai alapján kiderült, hogy a munkások szeszes italokra évenként nagyobb összegeket költenek, mint lakásra és hogy ez nemcsak gazdaságilag helytelen, hanem az egészségre is roppant káros befolyással van.

Ha tekintetbe vesszük, hogy Németországban évi fejenkénti 125 liter sör és 84 liter pálinkafogyasztás mellett, szeszes italokért fejenként ötven márkát, összesen tehát mintegy három milliárd márkát adnak ki és ha tekintetbe vesszük, hogy a férfimunkások száma az összlakosságuk majdnem $\frac{1}{4}$ -részét, míg az úgynevezett jómódú polgároké (évi 3000 márkánál több jövedelemmel) csak $\frac{1}{20}$ -részét teszi, úgy világos lesz előttünk, hogy a fentemlitett milliárdok legnagyobb része munkásosztály béréből kerül ki.

Joggal utal tehát dr. Zacher „A munkásbiztosításról” írt könyvében arra, hogy addig nem kell aggodni a munkásbiztosítás folyton fokozódó költségei miatt, míg a német nép három milliár-

dot tud szeszes italokra kiadni. Ha a munkabért gazdaságosabban és célszerűbben használná fel a munkásosztály, majdnem teljesen meg lehetne szüntetni a lakás-mizériát, a munkanélküliséget és egyéb szociális nyomort. És meg kell követelni a munkásosztálytól, hogy ezt az improductív, céltalan és egészséget aláásó kiadást megszüntesse még akkor is, ha szociálpolitikai úton sikerülne is enyhíteni a bajokon.

A munkásosztályt a szeszes italok szokványos élvezetéről és így az iszákosságról is sokkal jobban s eredményesebben lehet leszoktatni oly módon, hogy felvilágosítjuk és meggyőzzük az alkoholizmusnak az egyénre és társadalomra, egészségi, erkölcsi, szellemi és anyagi szempontból vett káros hatásairól, mint szigorú kényszerrel és rendszabályokkal. Ezt a célt szolgálják kiváló módon az egyes abstinent szervezetek, mint a Good-Templar rend és hivatás szerint csoportosult abstinentek. Fontos szerepet játszhatnak azonkívül e feladat teljesítésében a munkásbiztosítás egyes tényezői. Nemesak a tágkörű és nagyarányú statisztikai adatok nyújtotta tapasztalatok folytán, amelyekkel az alkoholizmus egész nyomorát fel lehet deríteni, hanem mert e tényezők kezökben tartják azt az erkölcsi és anyagi erőt és eszközt, amely e rákfene elleni küzdelemben nélkülözhetetlen.

TÁRCA.

Babakáj.

Írta: Gáspárdy Aladár, (Orsova).
Megjelent a Turista Közlöny 7–8 számában.

Az Alduna zöld hullámain ring hajónk. Délebed ideje van s mi a vidék bájainak félnapos szemléletétől bágyadtan ülünk a hajó kényelmes salonjában; részint, hogy az élvezett lelki gyönyöröket gyomrunkkal szoros kapcsolatban álló testi vágyak kielégítésével váltunk fel, részint pedig, hogy a csak délutánra várható természeti ritkaságok és az eddigieknél is csodálatosabbnak ígérkező tájképek megfigyelésére elegendő erőt gyűjtsünk. A table d'hôte-nál ugyan csak nekiesünk az ebédnek s nem tudjuk, vajjon a hajószakács ügyességének, vagy pedig a vizen tartzkodás okozta étvágyunknak tulajdonítsuk azt a nagy pusztítást, amit a feltalált ételekben véghezviszünk.

A beszélgetés is megered a hajó utasai között, főképen a Babakáj szikláról esik szó, melyet már rövid idő múlva megpillanthatunk.

A Babakáj szikla, — beszéli az egyik, ezen a vidéken jártasabb utas, — egy közel 50 méter magas mészsíkla a Duna közepén. A mederből merészen kiemelkedő sziklasírt nemesak alakja miatt érdekes, de a hozzáfűződő mondák is

figyelemre méltók. Nemzedékről-nemzedékre száll a nép ajkán, hogy egy szerb nagyúr beleszeretett egy gyönyörű fiatal leányba. Szerelme nőtön-nótt, úgy hogy feleségévé tette. De a szerelemmel együtt a féltékenység ördöge is gyökeret vert szívében, s hiába volt a fiatal asszony beszéde, sirása, rimázkodása, férje nem hitte el neki, hogy őt viszonyszereti. A féltékenység beteggé tette a főurat, egészen elvette az esztét. Eleinte szidta, gyalázta hitvesét, majd zárt falak között oriztette s mikor mindez nem bírta elhajtani a lelkében uralkodó rémképeket, ütötte, verte a szegény nőt, végre a vízből kiemelkedő Babakáj sziklához láncoztatta. De a Prometheus sorsára jutott szegény asszonynak nem akadt Heraklese, ki őt kimos fogságából megszabadította volna, ott veszett el ártatlanul a tájétköző habok fölött. A Duna ezen részét rettentő zivatarok látogatják és a „kossovászél” által felkorbácsolt víz bős hullámai iszonyatos zugással verődnek vissza a szikláról. A nép hite szerint pedig kinos jajgatás, meg panaszos sóhaj az, ami ilyenkor a víz mélyéből felhallatszik.

Most a társaságban levő hajóparancsnok vette át a szót, más oldalról keltvén érdeklődést a szikla iránt.

A Babakáj kezdődik — magyarázta a kapitány — az Aldunának legszébb és legérdekesebb szakasza a Klis-

szura. Azontul többékevésbé szűk mederben kénytelen a víz útját folytatni, mert a partokról sokszor meredeken emelkedő hegyek gátat vetnek a folyó terjeszkedésének. A szorosok kezdetén, a mellettünk elterülő moldovai sziget alsó csúcsa táján őrt áll az évezredek szikla. Minden érkezőnek messziről eldicsekszik, hogy a kitartó hullámok vele még nem bírtak. S bár körülötte a meder már mélyen ki van vájva, ő áll szilárdan és rendületlenül. Mint látni fogjuk, a szikla után kezdődnek az Alduna zuhatagjai, különösen az Alduna szabályozása előtt a hajózás veszedelmes akadályai. Számátalan szerencsétlenség számoru emléke fűződik az Alduna ezen hirhedt szakaszához és bizonyára ez a körülmény eléggé indokolja azt a hajósbabonát, mely a sellős víz felé evező bárkák embereiben lábrakapott. A régi hajósnép nagy tisztelettel tekintett a Babakájra és általános elterjedt hitté vált, hogy amely hajó még nem járt a zuhatagok között, bizonyára havariát kap, ha a szikla tövéből merített vízzel meg nem keresztelik. E keresztelés alkalmával egyuttal kérték a Mindenható kegyelmét, hogy a rettegett Klisszurán általjussanak. Ma már nincs okunk aggodalomra az átutazásnál, mert világ-raszoló szabályozási munkálatok lehetővé tették ezen szakasz veszélytelen hajóztatását. De a keresztelés még ma

Igy van ez különösen a betegsegélyző-pénztárak statisztikai tapasztalataival, amelyek kimutatják, hogy a legdrágább pénztári betegek a szokványos ivók. Ennek és a munkások mindinkább helyesbé váló belátásának köszönhető, hogy a német betegsegélyző-pénztáraknak Hamburgban tartott kongresszusa egyhangúlag elhatározta, hogy az alkoholizmus elleni küzdelemben szívet-lélekkel aktív részt fog venni minden betegsegélyző-pénztár. A betegsegélyzők e feladatuknak azzal tesznek eleget, hogy a pénztári tagokat, különösen orvosaiknak a mozgalomba való bevonásával előadásokkal, felolvasásokkal, röpiratokkal stb. felvilágosítják a szesz italok élvezésének káros hatásairól és főleg a munkásoknak osztályharcára gyakorolt békítő befolyásáról.

A betegsegélyzőknek ezt a nemes hivatását nem lehet eléggé hangoztatni és épen azért érdemel kiváló elismerést a budapesti általános munkás betegsegélyző-pénztár, amely hazánkban elsőnek állt be az alkoholizmus elleni küzdők táborába. Felvilágosító röpirata az alkoholizmusról nemrég hagyta el a sajtót, orvosai pedig mindanyian kötelességüknek ismerik, hogy az eszme propagandájában minél hathatósabban működjenek közre.

A betegsegélyző-pénztárakhoz hasonlóan jelentékeny tevékenységet fejtenek ki a külföldön a rokkantak biztosító és segélyező intézetei, szanatóriumai. A felvilágosításnak ezt a munkáját azonban sokkal nagyobb eredménnyel lehetne az abszistens egyesületekkel való együttműködéssel elvégezni, aminek számos példáját látjuk Belgiumban és Németországban. Kívánatos volna, hogy a magyar betegsegélyzők valamennyien vegyék fontolóra ezt az egészségügyi és szociális szempontból egyaránt rendkívül fontos kérdést és több-kevesebb eréllyel mind csatlakozzanak a mozgalomhoz!

A baleset-biztosító munkás-intézmények hasonlóképpen tevékeny részt vesznek a külföldön az alkoholizmus csökkentésére irányult akcióban. Fontos ez azért, mert nemcsak a tudomány és statisztika, hanem a mindennapi tapasztal-

talat is bizonyítja, hogy a szokványosan ivók egyrészt sokkal kevésbé tudnak a betegségeknek ellentállani, másrészt pedig sokkal inkább vannak kitéve a baleseteknek, mint a nem ivók. Így tehát ezeknek mindenesetre érdekében áll az, hogy a biztosítottak minél kevesebb, sőt lehetőleg semmi szesz ital sem élvezzenek.

Az alkoholnak a munkásbiztosításhoz való viszonyát tekintve a legnagyobb baj a sörfőzők és sörgyárak azon szokásában rejlik, hogy a sörgyárak munkásainak egy bizonyos mennyiségű, néhol 5—8 liter sört adnak naponta. Sőt nem egyszer fordult elő, hogy ilyen sörgyári munkás éveken át napi 30—40 pohár sört ivott és azután e visszaélés következtében beállott betegségét egy véletlen ipari balesetre igyekezett visszavezetni, hogy rokkantsága folytán évi balesetjára adékot kapjon. Joggal fel lehet vetni a kérdést, hogy vajjon kit kell jobban kárhozni: a munkást-e, aki az ingyen kapott sört megissza, avagy a munkaadót, aki magasabb intelligenciája dacára ily engedelményel alkalmat ad munkásainak arra, hogy a szesz italral való visszaélés következtében tönkretegyék egészségüket, családi boldogságukat és egész életüket? De valószínűsággal elrémítő példák is fordulnak elő e téren, így közismert dolog, hogy a müncheni sörfőzőknek, akik a leghatalmasabb és legerőteljesebb munkások szoktak lenni, az alkohol pusztítása folytán 29.9%-a tuberkulózisban és nem sokkal kisebb százaléka az u. n. „müncheni sörszív“ kifejlődése következtében férfikorának virágjában hal el, nyomorban hagyva feleségét és gyermekeit. Ily esetekben a méltányosság azt kívánja meg, hogy a munkaadó évi járadékot fizessen azon munkás családjának, aki ipari munkája közben a mértéktelen szabad sörivás folytán szív-szélhűdésben vagy agyaguta következtében halt meg. Ennek hatása alatt talán belátnák a sörgyárosok, hogy mindkét félre helyesebb és üdvösebb volna, ha a szabad sörivást beszüntetnék és helyette bizonyos pénzösszeget adnának a munkásoknak.

A szakegyesületeknek, amelyek pedig

sem ment ki a divatból. Csakhogy most már nem a rendesen átkelő hajókat, hanem az először átutazókat szokták amugy hajós szokás szerint megkeresztelni.

A hajóparancsnok felvilágosításait érthető érdeklődéssel hallgattuk s mire befejezte mondókáját, csak úgy zúdult feléje a sok kérdés a keresztelés mikéntjére vonatkozólag. Legjobban az érdekelt minket, vajjon bennünket is megkeresztelnek-e és ki végzi ezt a szertartást? Kíváncsiságunkra megtudtuk, hogy keresztelni csakis hajós embernek szabad, különben nem vállal felelősséget az utazás befejezéséért. Ő a legszívesebben beleegyezik megkeresztelésünkbe, sőt vállalkozik a keresztelő tisztére. Előre bocsátja, hogy elég a ceremóniát a társaság egy tagján végeznie, hogy a hajó szerencsésen átjusson.

Nossza, lett közöttünk élénkség! Gyorsan befejeztük az ebédet s felsietünk a fedélzetre. Mindenekelőtt társaságunk megkeresztelendő képviselője érdekelt bennünket. A választás egyik utitársamra, egy katolikus káplán barátomra esett. Ő sem hitte eddig, hogy — ki annyit keresztelt már — maga még keresztelésre szorul. Keresztapának — mert ilyen is kellett — Náci bácsit kértük fel. Ki az a Náci báci, kérdik önök? A történeti hűség kedvéért megmondom, hogy ő Orsovának három évtized óta

népszerű polgármestere. Most épen a névnapjának ünneplése elől szökött meg egy kis aldunai útra. Ugyancsak megjárta, mert a keresztelés felért három névnapjával. De tartsunk rendet!

Az egész társaság összesereglett a fedélzeten és áhitattal tekintett a mindinkább nagyobbodó Babakáj felé. A szertartáshoz szükséges eszközök már készen állottak: két üres vödör, meg egy kötélhíntő (Wedel). Az egyik padra felállott a keresztelő parancsnok és körülbelül az alábbi beszédet intézte áhitatos hallgatóihoz.

Kedves Utitársaim! Margit (hajónk neve) baj nélkül hozott le minket eddig. Kerekei bátran vagdossák habzóra a Duna hátát, mely végre is minden boszúállás nélkül újra kisimul és elesendesül. De ime, nem messze előttünk a Babakáj, kihívóan inti hajónknak s illetőleg nekünk: eddig és ne tovább! Ő a kapuja annak a birodalomnak, hol Neptun az ő segédeivel: Stenka, Kozla, Dojke, Izlas, Tachtália, Grében, Juc és Vaskapu-val megrostáltatja a hatalmába került gyarló halandókat, megsemmisítvén közülök a pártfogására érdemteleneket és az ellene vétkezőket. A hullámok azontul már nem simulnak el oly gyorsan, sőt a hatalmas Neptun egy szavára az említett közszenek szirtkarjaiba dob-
nák hajónkat és mi nyomorultan elvesz-

magasabb szociális célok szolgálatában állanak, ugyancsak az első sorban kellene küzdeni az alkoholizmus ellen, hogy a balesetek esélyeit és a megbetegedések veszélyét csökkentésük.

Hazánkban a munkásbiztosításnak csak kevés organuma szerepel; a munkásjóléti intézmények sorában jóformán csak a betegsegélyző-pénztárak tesznek számot. Úgy, hogy a munkásbiztosítás erősítését, tökéletesítését és fejlesztését célzó jóléti intézményeknek alkohol-ellenes szerepéről nálunk alig lehet szó. A betegsegélyző-pénztárak volnának leginkább hivatva e cél szolgálatába állani, de azok jelenleg annyira el vannak foglalva a maguk bajaival, hogy nem foghatnak egy ugyan az ő érdekkörükbe vágó, de mégis rajtuk kívül eső szociális újabb feladat teljesítéséhez. Reméljük azonban, hogy mihelyst a betegsegélyző törvény revíziójával orvoslást nyernek panaszai, nem fognak késni annak a kötelességüknek eleget tenni, hogy a munkásosztály társadalmi, erkölcsi és anyagi viszonyainak javítását az alkoholizmus elleni küzdelem főlvetelével elősegítsék! Addig is meg kell tenni e feladat teljesítéséhez az előkészületeket és előmunkálatokat, hogy az aktív munkába lépés ideje tettekre szeljen mindenkit. Szívesen állunk e cél szolgálatában és segítjük elő minden tekintetben, annál is inkább, mert az alkoholizmus kérdését nem lehet csak a munkásosztály kérdésévé tenni; egyformán érinti az a társadalom minden rétegét.

ORSOVA KÖZSÉG.

Képviselőtestületi gyűlés. E hó 2-án képviselőtestületi gyűlés volt s ez alkalommal a következőkről esett szó: Az 1906. évre szóló költségvetést megállapították. A közönséget különösen az érdekelheti ebből, hogy a közköltség ezen összeállítás alapján 27.43%-ot tesszen ki.

Id. és ifjabb Löhr Frigyes a község kötelékéből való elbocsátását kérelmezte. Elbocsátásuk kilátásba helyeztetett.

nénk. Kérjük őt mindannyian, hogy vegyen bennünket pártfogásába.

Ez épületes prédikáció a Babakáj közvetlen közelében ért véget. A kapitány egy intésére a vödörök megteltek a Babakáj tövéből merített vízzel s a parancsnok kezébe vevén a hintót, újra megszólalt: „Hogy ezen veszedelmes zuhatagokon baj nélkül átmebessetek, én ezennel megkeresztellek téged és általad titeket mindnyájatokat az Izlas, Tachtália és Grében nevében, ámen!“ Azzal a „téged“ szónál a káplánt, a „titeket“nél pedig valamennyiünket, nem tudom én hányszor, úgy nyakonhintett a babakáji vízzel, hogy bőrig ázva kerültünk ki a szertartásból.

Ceremonia alatt a keresztapa keresztfiának vállán nyugtatta jobb kezét. Tulajdonképeni tiszte azonban csak most következett, ez t. i. a keresztelési poharazás alkotmányos költségeinek viselése. A poharazásról nem akarok részletesen beszámolni, legfeljebb megemlíthetem, hogy d. u. 3 órakor a Kazán szoros bejárójánál sajnálattal jelentette a hajó vendéglőse, hogy magával vitt borkészlete az utolsó csöppig elfogyott s Orsováig többel nem szolgálhat.

Náci bácsi meg a vendéglős számlájának láttára felsóhajtott: „No én sem szokom meg többet a névnapom elől!“

Deszkovics Ferenc hajókormányos a község kötelékébe fölvetetett.

Elhatározott továbbá, hogy a dunaraktort a D.-G.-T. ügynökség épületétől egészen a vámvizsgáló tere-
mig egyenes vonalban kiépítik, s így a Dunasornak ezen részét, melyen külön-
ben élénk forgalom van, kiszélesítik. E munkálatokra 7837.24 korona irányoztatott elő. A költségek részben való törlesztésére *Gráf* Jakab orsovai lakos, mint érdekelt fél, ötszáz koronával járult.

HIREK.

A lap kiadóhivatala Handl Józsefné nyomdájában van, miért is mind az előfizetési pénzek, mind a lap megrendelésére s expedálására vonatkozó jelentkezések és felszólamlások, valamint a hirdetések oda intézendők.

Előfizetési ár:

egy teljes évre 8 K.
fél évre 4 K.
negyed évre 2 K.

Kérjük a t. közönséget, hogy lapunkat erkölcsileg és anyagilag támogatni sziveskedjék.

Személyi hírek. Dr. *Felméry* Lajos tb. főszolgabíró és *Neu Ede* szolgabíró e hó 4-én hat heti szabadságra távoztak. — *Orelli* Zoltán m. kir. állatorvos, az orsovai belépő-állomás vezetője e hó 3-dikán Belgrádba utazott, hogy ott a cs. és kir. konzulatusnál az állategészségi attasséi állást 3 héten át betöltse, mivel annak vezetője: *Deli Elemér* szabadságra ment. *Orelli* Zoltánt Orsován *Szabó István* helyettesi.

Iskolai hírek. Az elemi- és polgári iskolába való beírások a mai napon déli 12 órakor véget érnek. Ezentúl jelentkező tanulók csak az esetben vétetnek föl, ha a késedelmességüknek okát tudják adni.

A tanév ünnepélyes megnyitása és a *Veni Sancte* holnap reggel 8 órakor lesz. Szept. 9-én megkezdődnek a rendes tanítások.

Új tanítónő. *Bruckner* Katalin orsovai elemi iskolai tanítónő áthelyeztetésével megüresedett állásra, — mint jeleztük — *Simon* Etel neveztetett ki. Mint-hogy *Simon* Etel állomását el nem foglalta, helyire *Erdeky* Matild okleveles tanítónő, *Erdeky* Gabriella polg. isk. tanárnő nővére küldetett ki.

Új ügyvéd Orsován. *Nasztlabácz* Ödön oravicabányai volt ügyvéd a temesvári ügyvéd kamara tagja irodáját Orsovára helyezte át és azt a *Reichl*-féle házban, a kir. postahivatallal szemben, megnyitotta. Ajánljuk a jogkereső közönség szives figyelmébe.

Kiránduló iskolák. A dévai állami tanítóképző intézet 32 növendéke *Lázárics* János és *Szalatsy* Rezső tanárok vezetésével az Alduna vidékére tanulmányi kirándulást tesznek, s e hó 8-án d. u. a hajóval Orsovára érkeznek. Ugyancsak kirándulást terveznek mifelénk a verseczi községi polgári leányiskola növendékei, akiknek élén *Sávoly* Ferenc rk. hittanár és dr. *Seemayer* iskolaszéki elnök úr áll.

Méhészet. *Tóth* János országos VI. kerületi méhészeti vándortanító tegnap

hivatalosan községünkben időzött és a méhészettel foglalkozó helybeli lakosoknak a méhészet terén szükséges teendők mikénti végzése irányában érdekes előadást tartott.

Iparos mesterek és kereskedők figyelmébe. A helybeli iparos- és kereskedő tanonciskolába való beiratkozások szept. 4-én már megkezdődtek, s e hó 13-áig bezárólag mindennap (vasár- és ünnepnap kivételével) esti 6—7 óra között a helybeli áll. iskola igazgatóság irodájában eszközöltetnek. Figyelmeztetjük az érdekelt iparos mestereket és kereskedőket, hogy tanoncaikat ezen idő alatt okvetlenül irassák be, mert a kitűzött terminuson túl ok nélkül jelentkezők az iparhatóságnál föl fognak jelenteni. A rendes tanítások szept. 14-én este 6 órakor kezdődnek.

A magyar nyelv tanítása Morvaországban. A magyar nyelv tudásának szükségességét kezdik belátni a külföldön is Így *Brünn*-ből jön azon hír, hogy a morva tartomány gyűlésnek egyes képviselői a legközelebbi ülészakban azon indítvánnyal akarnak föllépni, hogy a morva reáliskolákban, s a mennyire lehetséges a gymnásiumokban is a magyar nyelv tanítása nem kötelező tantárgyként bevezetessék. A *gódingi* cseh reáliskolánál ez már meg is történt. Az indítvány okadatolásául azt hozzák föl, hogy Morvaország erős üzleti összeköttetésben áll Magyarországgal, s a magyar beszéd nem tudása a kereskedelmi érintkezést igen nehezé teszi.

Ebből mi magyarok, különösen kereskedőink egy nagy tanulságot vonhatunk le, azt t. i. hogy nem szükséges nekik németül levelezniök; az osztrák gyárosok ránk vannak szorúlva, mi vagyunk a piacuk, ők viszik el pénzünket, ennek fejében tehát méltán megkövetelhetjük, és ezt megkövetelni *hazafias* kötelességünk, hogy velünk magyarul levelezzenek. Ilyen álláspontot elfogalván, nyelvünk terjedését előmozdítjuk.

Megölteek egy legényt. E hó 5-én este 1/2 10 kor az orsova—zsupaneki ut mellett álló u. n. *Binder*-féle vendéglő közelében megölte *Vucsek* József 22 éves mészároslegényt, aki *Szupp* Károlynál volt alkalmazásban. A gyilkosság részletei e sorok írásáig meg hiányzanak, de azt állítják, hogy *Vucsek* a jelzett nap délutánján Szerbiában, *Tekián* mulatott, s onnan részegen jött haza s kikocsizott a nevezett vendéglőbe. Midőn onnan kilépett, megtámadták, s meglőtték. Holttestét a vendéglő udvarába vitték, ahol a másnap megindult hivatalos nyomozásig maradt.

A Délmagyarországi magyar közművelődési egyesület közgyűlése.

Lenne az ország határszélén, Szerbiával és Horvátországgal szemben, a belgrádi és zimonyi Duna-öblözötben gyönyörű kulturünnepre készül egy magyar város. A nemzetiséglakta Pancsova ipari és gazdasági kiállítást rendez a nyáron és a kiállítás alatt vendégül látja az ország egyik legnagyobb kultúregyesületét, a Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesületet, amelyet Pancsova város törvényhatósága hívott meg a város falai közé.

Ez az egyre magyarosodó, folyton fejlődő kis város, amelyet a festői szép, a Tiszától és a Szávától valósággal tengerré dagadt Alduna választ el csupán három idegen országtól, Horvátországtól és Boszniától, nagy lelkesedéssel készül a kulturális ünnepélyre. Zászlódiszt ölt a város és változóan szép ünnepélyek egész sorát rendezi odaérkező vendégei tiszteletére, akiknek ugyanakkor bemutatja, hogy mennyit haladt szorgalmas munkás népe az ipar és mezőgazdaság terén. Pedig egyéb fontos munkája is volt e város közönségének. Az ország legszélső határán ápolni, erősíteni és fejleszteni a magyar állameszmét.

A magyar kultúra hódító erejével szeptember hó 9-én vonul be a D.M.K.E., amely rövid idő alatt a déli Magyarország hatalmas kulturintézménye lett, tagjainak százával Pancsovára, ahova ugyanakkor megérkeznek az ország összes polgármesterei, akik egy nappal később kongresszust tartanak a városban. De a városok podesztái már előző napon Pancsovára érkeznek, mivel jelen akarnak lenni a Délmagyarországi Magyar Közművelődési egyesület nagy gyűlésén, amely *Rónay Jenő* nyug. főispán elnökelete alatt a megállapított program szerint felejthetetlen szép ünnepély keretében szeptember hó 10-én d. e 11 órakor Pancsova thjf. város székházának dísztermében fog lefolyni. Vonzó szép pontjai D.M.K.E. közgyűlése után rendezendő ünnepélyeknek a zimonyi ezredéves emlék megkoszorúzása, Belgrád megtekintése és az aldunai kirándulás.

Az ünnepély sorrendje: Szeptember hó 9-én: D.M.K.E. elnökségének továbbá az egyesületi tagoknak fogadtatása. Este 6 órakor ismerkedési estély a kiállítás területén.

Szeptember hó 10-én: Reggel Pancsova thjf. város kulturális intézményeinek, valamint a város által rendezett ipari és mezőgazdasági kiállítás megtekintése. Délután 10 órakor a D.M.K.E. igazgatóságának gyűlése Pancsova város székházában. Délután 11 órakor a D.M.K.E. közgyűlése Pancsova thjf. város székházában dísztermében. Délután 1 órakor lakoma az ipari és mezőgazdasági kiállítás területén. (Égy teríték ára 4 korona). Délután 3 órakor a Duna gőzhajózási társaság külön hajóján átrándulás Belgrádba és a szerb főváros nevezetességeinek megtekintése. (Utlevél ez alkalomra nem szükséges.) Este 9 órakor nagy tűzijáték az ipari és mezőgazdasági kiállítás területén és ugyanott a D.M.K.E. tagjai tiszteletére estély.

Szeptember hó 11-én: délután fél 9 órakor a Duna gőzhajózási társaság hajóján kirándulás Zimonyba és a Hunyadi várrom, valamint az ezredéves emlék megtekintése. A kirándulás után Zimonyból hajón és vasuton elutazás. Amennyiben megfelelő csoportok jelentkeznek, kirándulások rendeztetnek az Aldunán, esetleg *Niss*, *Sófián* át *Konstantinápoly*ba.

Mindazokat az egyesületi tagokat, akik a közgyűlésen résztvenni óhajtanak, tisztelettel felkérjük, hogy elhatározásukat Pancsova város polgármesterei hivatalánál szept. hó 9-ig bejelenteni sziveskedjenek. A D.M.K.E. közgyűlésén résztvevő egyesületi tagok és családtagjaik számára a m. kir. kereskedelmi miniszter gyorsvonatokra is érvényes biró kedvezményes utazási igazolványokat enge-

délyez. A hajókon való utazás szintén 50% engedményes mérsékelt jegyekkel történik.

NYILATKOZAT.

Azon hírlapi támadásokkal szemben, melyek személyemet hivatali működésomból kifolyólag az **Orsova és Vidéke** című lapban érték, kijelentem, hogy az ügyet a bíróság elé terjesztettem.

Orsova, 1905. szeptember 2.

Mihalik Sándor,
áll. polg. isk. igazgató.

Egy nagyobb,
 esetleg összeköthető két kisebb lakás kerestetik. Cím a kiadóhivatalban.

1553. szám.

Árlejtési hirdetmény.

Az orsovai m. kir. fővámhivatal mint sóhivatal, hivatkozással a lugosi nagytekintetű m. kir. Pénzügyigazgatóságnak f. évi május hó 4-én 30787/VI. sz. a. kelt rendeletére 1906, 1907, 1908 években az orsovai pályaudvartól, az orsovai m. kir. sóhivatalhoz hozzávetőleg évenként 5000 méter mázsa sószállításának s máglyázásának biztosítására folyó évi szeptember hó 16-án reggeli 10 órakor a fővámhivatal helyiségében megtartandó nyilvános árlejtést ezennel kihirdeti.

A részt venni szándékozók kötelesek valamely helybeli m. kir. pénztárnál bánatpénz fejében, pénzben vagy biztosítékképes értékpapirokban a szállításra kiírt fuvar mennyiség után igénybe vett fuvarbér egy évi összegének 5% azaz ötszázalékát letenni, mely összegről szóló nyugta az árlejtés alkalmával elő mutatandó.

A szerződési feltételek az orsovai m. kir. fővámhivatalnál a hivatalos órák alatt tudhatók meg.

Orsován, 1905. szeptember hó 4-én.

M. kir. fővámhivatal.

918. szám

kig. 1905.

Árverési hirdetmény.

Plavisevicza község előljárósága ezennel közhírré teszi, hogy a község képviselőtestületének f. é. április hó 6-án 27. sz. a. valamint Krassó-Szörény vm. közönségének f. é. 656 jkv. 11.328 alisp. 1905. sz. a. hozott jóváhagyó határozata alapján a „Pojana Spartur“ és „Pojana Skorus“ nevű erdőrészben levő 938 -- kilencszázharmincyole -- darab tölgyfa

1905. évi szeptember hó 22-én d. e. 9. órakor Plavisevicza község-házánál tartandó zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött nyilvános szóbeli árverésen eladás alákerül.

Kikiáltási ár 5333 korona és 41 fillér — ötezerháromszázharminchárom korona és 41 fillér — melyen alul való ajánlatok el nem fogadtnak.

Az egy koronás bélyeggel ellátott zárt írásbeli ajánlathoz 533 korona 34 fillér — ötszázharminchárom korona és 34 fillér — bánatpénz készpénz vagy állami letételre alkalmas értékpapír csatolandó.

Az írásbeli ajánlatok beadásának határideje az árverés megkezdése.

Pót, feltételes, hiányosan kiállított vagy felszerelt és általában oly ajánlatok, melyek az árverési vagy a szerződési feltételeknek meg nem felelnek, továbbá oly ajánlatok, melyek távirati úton vagy nem a kitűzött határidőre érkeztek be, vagy melyekhez az előírt bánatpénz készpénzben v. állami letételre alkalmas értékpapirokban nem csatoltatott, el nem fogadtnak és visszautasítottatnak.

Az erdő a Széchenyi úttól mintegy 2 kilométernyire fekszik.

A részletes árverési és kihasználási feltételek a plaviseviczai körjegyzőségénél megtekinthetők.

Plaviseviczán, 1905. évi szeptember hó 1-én.

Reinlein Mihály,
körjegyző.

Guriseszku János,
bíró.

Halászkok és háló kereskedők figyelmébe.

Ezennel ajánlok igen jó és erős halászhálót

2 ujjas	(25 mm)	60 szembőségű méterenként	10 ¹ / ₂ kr.
3 "	(30 mm)	" "	9 ¹ / ₂ kr.
4 "	(36-30 mm)	" "	9 kr.
5 "	(50 mm)	" "	9 kr.
1 ¹ / ₂ "	(20 mm)	" "	13 kr.
1 "	(16-18 mm)	" "	16 kr.

Minden más féle hálót is feltűnő ileső árban készítették.

Képviselek kerestetnek.

3-4

Kohn Vilmos,
első magyarországi halászháló-készítő intézet
GÚTA (Komárom-megye).

Hirdetések

legjutányosabban felvétetnek
az „Orsovai Hírlap“
kiadóhivatalában.

